

Avdelningen för utbildnings- och forskningsstöd
Ghada Najem
Avdelningschef

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se
u.gv.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar – Promemorian: Utökad registerkontroll inom utbildningsväsendet och en ny grund för avskiljande av studenter

Kungl. Musikhögskolan (KMH) i Stockholm har av Utbildningsdepartementet ombetts att svara på remiss av *Promemorian: Utökad registerkontroll inom utbildningsväsendet och en ny grund för avskiljande av studenter* (dnr U2025/001126).

Nedan följer högskolans kommentarer.

Sammanfattning:

Kungliga Musikhögskolan (KMH) tillstyrker i huvudsak förslagen i promemorian och att tryggheten i utbildningsmiljön måste värnas. Vi delar uppfattningen att det är motiverat att införa belastningsregisterkontroller vid antagning till vissa utbildningar samt att det finns behov av att kunna avskilja studenter som inte är lämpliga att fullfölja utbildningen.

Samtidigt vill vi betona vikten av rättssäkerhet, tydliga definitioner och rimliga administrativa förutsättningar för mindre och specialiserade lärosäten.

Övergripande synpunkter

KMH är ett konstnärligt lärosäte med ett nationellt uppdrag inom musikhögskoleutbildning. Vår verksamhet berörs av förslaget om belastningsregisterkontroll vid antagning till ämneslärarutbildningen, där studenter under utbildningens gång genomför verksamhetsförlagd utbildning i skolmiljöer och kommer i sin framtida yrkesutövning att arbeta med barn och ungdomar.

Vi vill dock betona:

- Vikten av att åtgärderna genomförs med beaktande av integritet och rättssäkerhet
- Behovet av att registerkontroller kan genomföras av Universitets- och högskolerådet (UHR) i tid inför urval
- Att stöd behövs för implementation, särskilt vad gäller administration och juridisk kompetens
- Att definitionen av vissa begrepp i promemorian, exempelvis ”särskilt klandervärt uppträdande”, bör tydliggöras.

12.6 Belastningsregisterkontroll inför antagning till vissa högskoleutbildningar

KMH ställer sig bakom införandet av obligatorisk registerkontroll vid antagning till ämneslärarutbildningar. Vi ser det som ett rimligt skydd för de barn och ungdomar våra studenter möter under sin verksamhetsförlagda utbildning.

Det är dock av vikt att processen för inhämtande och hantering av belastningsregisterutdrag görs enhetlig på nationell nivå. Lärosäten ska inte behöva utforma egna rutiner i denna typ av rättsligt känslig hantering. Integritetsskydd för sökande måste beaktas – exempelvis genom säkra och avgränsade mottagningsfunktioner för utdragen.

Vi vill dock framföra följande synpunkter:

- För att undvika missförstånd och oro bland sökande behöver informationen om registerkontroll vara tydlig och tillgänglig redan i samband med ansökan. KMH efterfrågar därför en nationell och samordnad process med informationsmaterial och stöd från UHR för att säkerställa enhetlig hantering. I det här fallet är det avgörande att UHR hinner genomföra registerkontroller innan urvalet sker, så att antagningsprocessen inte försenas eller försvåras. Eftersom antagningssystemet NyA redan är hårt belastat under antagningsperioden, måste det säkerställas att kontrollen kan ske snabbt och rättssäkert. Vi ser annars risk för att studenter, särskilt till utbildningar med korta handläggningstider (t.ex. konstnärliga utbildningar med arbetsprover och intervjuer), drabbas av förseningar eller missar sin plats.
- Det bör säkerställas att **studenters integritet skyddas**, Registerkontroll är ett stort ingrepp i den personliga integriteten. Det är viktigt att kontrollen

endast omfattar de utbildningar och situationer där det är absolut nödvändigt, och att den information som hanteras är strikt begränsad till det som är relevant för syftet. Vi ser också behov av tydliga riktlinjer för gallring och hantering av känsliga personuppgifter

13.2 En ny avskiljandegrund för högskolan

KMH tillstyrker även denna del av förslaget, men anser att den föreslagna grunden för avskiljande – ”särskilt klandervärt uppträdande” – kräver ytterligare förtydligande.

Vi ser ett behov av:

- Tydliga kriterier för vad som utgör "uppenbar olämplighet"
- Rättssäker tillämpning och likvärdig bedömning mellan olika lärosäten
- Nationella riktlinjer och exempel på hur bedömningen ska göras

Konsekvenser

Promemorian berör även frågor om implementering och administration. KMH vill här påtala att mindre och konstnärliga lärosäten ofta har begränsade administrativa resurser att även få antal ärenden kan innebära en betydande administrativ belastning. Det är viktigt att införandet stöds med:

- Tydliga vägledningar från myndigheter (t.ex. UKÄ)
- Resursförstärkning eller riktat stöd
- Tekniska lösningar eller gemensamma verktyg för att hantera registerkontroller på ett rättssäkert och effektivt sätt.
- En central eller gemensam funktion för viss kontroll eller hantering av utdrag skulle kunna minska den administrativa bördan och stärka likvärdigheten mellan lärosäten.

Ghada Najem